

Din activitatea Institutului de tracologie în anul 1989

În 1989 Institutul de Tracologie a încheiat prima decadă a existenței sale, cu o bogată activitate organizatorică, științifică, publicistică.

Mai mult ca oricând, noul consiliu științific, ai cărui membri (D. Berciu, O. Necrasov, St. Pascu, I. Coteanu, M. Petrescu-Dimbovița, B. Mitrea, Gh. Focșa, Z. Székely, M. Mușat, Grig. Brâncuș, M. Dinu, D. Protase, I. Pătroi, I. Cîrîină, P. Roman, I. Antonescu, A. Rădulescu I. Glodariu, S. Teodor, Gh. Popilian, Gh. Poenaru-Bordea, M. Irimia, S. Gavrilă, I. Mitrea, C. Vlăduț) au fost numiți, conform regulamentului de funcționare, de către conducerea Academiei de Științe Sociale și a Ministerului Învățămîntului, s-a întrunit trimestrial și a dezbătut, luând deciziile corespunzătoare, numeroase probleme legate de activitatea Institutului. Astfel, în ședința plenară din 31 ianuarie au fost analizate: planul de lucru și bugetul pentru 1989, planul de cercetare pentru perioada 1991—1995, stadiul pregătirilor pentru al XII-lea simpozion național de tracologie, organigrama, sediul și biblioteca Institutului, tematica revistelor *Thraco-Dacica* și *Symposia Thracologica*, tipărirea unor lucrări cu tematică tracologică, acțiuni de atragere a studenților, sprijinirea cererilor unor membri ai Institutului.

În ședința biroului executiv (D. Berciu, St. Pascu, M. Petrescu-Dimbovița, M. Mușat, A. Rădulescu, I. Pătroi, P. Roman) din 3 martie s-au dezbătut: măsurile organizatorice pentru ședința consiliului științific din tr. II, s-au stabilit noile comitete de redacție ale revistelor *Thraco-Dacica* și *Symposia Thracologica*, s-a consemnat stadiul realizării planului de cercetare în trim. I, s-a propus, de către M. Petrescu-Dimbovița, întocmirea unei sinteze în 2 volume despre traci, iar de către D. Berciu înființarea unei colecții *Bibliotheca Thracologica*.

Consiliul științific reunit în ședința din 21 aprilie, desfășurată în prezența delegaților Academiei de Științe Sociale, Ministerului Învățămîntului și Universității din București, a făcut bilanțul activității Institutului în cei 10 ani de existență, cu care ocazie s-au prezentat raportul general și rapoartele filialelor din Iași, Cluj, Craiova, Constanța. De asemenea, rapoarte ale secțiilor (istorie—arheologie, lingvistică, antropologie—arheozoologie, etnologie—arheomuzicologie—folclor și s-au schițat domeniile de investigație și dezvoltare în următorul deceniu. La propunerea prof. I. Coteanu s-a reținut necesitatea organizării unui curs de tracologie pentru studenții interesați ai facultăților de istorie, filologie, biologie etc.

În ședința din 12 iunie, biroul executiv a analizat temele pentru doctorate, activitatea publicistică, a aprobat structura lucrării „Cavalerul trac” (autor M. Sâmpetru), a propus invitarea a doi cercetători din Bulgaria și R. S. S. Moldova (I. Panaiotov, I. T. Niculiță) pentru o călătorie de studiu în România, a considerat corespunzător stadiul pregătirilor pentru cel de al XII-lea simpozion național de tracologie ca și pe cel al îndeplinirii planului de cercetare. S-au evidențiat, totodată, greutățile întâmpinate în aplicarea organigramei și a unor regretabile omisiuni ale comisiei arheologice vis-à-vis de solicitările Institutului.

A treia întrunire trimestrială a consiliului științific s-a realizat la Tulcea pe 1 octombrie, cu care prilej s-a analizat desfășurarea lucrărilor simpozionului apreciate superlativ, s-a fixat locul și tematica viitorului simpozion de tracologie (Satu Mare—Carei), s-a recepționat lucrarea de plan a d-lui M. Sâmpetru.

Al XII-lea simpozion național de tracologie care a avut loc la Tulcea între 27—30 septembrie, fiind organizat de Institut împreună cu Muzeul „Delta Dunării”, cu sprijinul autorităților locale, a fost o manifestare științifică de prestigiu la care au participat 150 cercetători, cadre didactice din învățămîntul superior și mediu, muzeografi, studenți (facultatea de filologie București și cea de istorie din Iași), oaspeți din Bulgaria (I. Panaiotov, Ștefan Alexandrov) și R. S. S. Moldova (A. A. Nudelman). Volumul *Symposia Thracologica* nr. 7, tipărit în condiții excelente la Întreprinderea Poligrafică Galați, cuprinde, în cele 463 pagini, peste 150 referate și rezumate ale comunicărilor, constituind un instrument de informare indispensabil.

Ultima ședință a consiliului științific urma să aibă loc spre mijlocul lunii decembrie, în vederea recepționării lucrărilor inserate în planul de cercetare al membrilor asociați. Evenimentele n-au permis decât intrunirea biroului executiv care a consemnat îndeplinirea obligațiilor asumate.

Tot pe plan organizatoric este remarcabilă viața activă a filialelor (Cluj — președinte St. Pascu, secretar I. Glodariu; Iași — președinte M. Petrescu-Dimbovița, secretar S. Teodor; Craiova — președinte I. Pătroi, secretar P. Gheorghe; Constanța — președinte A. Rădulescu, secretar M. Irimia) și a secțiilor (arheologie — coordonator D. Berciu, lingvistică — coordonator Grig. Brâncuș, antropologie—arheozoologie — coordonator O. Necrasov, etnologie—arheomuzicologie-folclor — coordonator Gh. Focșa).

În 1989, Institutul și-a amenajat sediul propriu din *str. Schitu Măgureanu nr. 1, et. II*, pus la dispoziție de Ministerul Învățământului și Universitatea din București.

Publicațiile Institutului (*Thraco-Dacia X și Symposia Thracologica 7*), prima cu un colegiu de redacție remaniat, pentru a corespunde structurii și sferei de preocupări a Institutului au avut o tematică mult mai adecvată specificului activității noastre. Prezentarea simpozionului de la Piatra Neamț (al XI-lea) s-a făcut în limba franceză cu scopul de a face cunoscute pe plan internațional preocupările și realizările membrilor-activi ai Institutului. De altfel, lista membrilor-asociați a fost mărită cu 30 de cercetători și muzeografi a căror activitate pe tărîm științific a primit deja consacrarea.

În cadrul săptămînilor de schimb acordate nouă de către Academia de Științe Sociale, I. T. Niculiță de la Chișinău a putut studia în instituțiile de profil și muzeele din următoarele orașe: București, Craiova, Deva, Sibiu, Tulcea, Constanța iar I. Panaiotov de la Sofia a vizitat București, Constanța și Tulcea.

Cu fonduri puse la dispoziție de Ministerul Învățământului, Institutul a efectuat săpături arheologice la Ocnița-Buridava (D. Berciu, M. Iosifaru, S. Purice) și Carei-Bobald, Carei-Căpleni (P. Roman, I. Némeci, N. Iercoșan).

Se poate spune că, anul 1989 a fost, pentru Institut, în principal momentul individualizării pe plan tematic, organizatoric, juridic și financiar.

(Petre Roman, secretar științific al Institutului)

Filiala cu sediul în municipiul Cluj-Napoca

Activitatea din acest an a filialei a fost mai susținută decît înainte și rezultatele ei s-au dovedit a fi pe măsura așteptărilor. De asemenea, legătura cu conducerea Institutului de Tracologie, efectuată prin intermediul secretarului Institutului, a fost permanentă încît se poate vorbi de o conlucrare începută sub bune auspicii.

Filiala a avut, în continuare, în vedere principalele obiective din planul de muncă al Institutului, anume cercetările arheologice, valorificarea rezultatelor acestora, participarea membrilor ei la manifestări științifice și popularizarea rezultatelor cercetărilor arheologice.

I. Cercetări arheologice

Campania de cercetări arheologice din anul 1989 a fost axată pe teme de importanță majoră pentru istoria veche a României și pentru legăturile culturale cu zonele învecinate.

S-a insistat cu precădere asupra istoriei și civilizației tracilor, daco-geților, daco-romanilor și asupra perioadei de formare a poporului român, cu metode de investigare tradiționale (periegheze sistematice însoțite de sondaje superficiale, săpături arheologice) și moderne (aerofotografii, măsurarea rezistenței magnetice a solului).

Perieghezele au avut în vedere în mod obișnuit zone variate ca întindere, situate în apropierea punctelor cu săpături arheologice tocmai pentru a ne putea înscrie în limitele fondurilor alocate cercetărilor arheologice.

Ele s-au soldat cu descoperiri noi, menite fie să întregească harta arheologică a Banatului, Maramureșului și Transilvaniei, fie să ducă la înregistrarea primelor puncte de interes arheologic în zone încă necercetate sau sumar cercetate. Dintre perieghezele sistematice sint de menționat, în primul rînd, toate acelea efectuate de muzeu în zonele ce urmau a fi afectate de lucrări de hidroameliorații sau de altă natură. Multe dintre ele au fost urmate de săpături arheologice extinse menite să salveze, din punctul de vedere al cercetării, obiectivele ce urmau a fi afectate de amintitele lucrări. Lista lor este mult prea lungă pentru a le nota acum.

În privința săpăturilor sistematice s-a optat pentru desfășurarea lor în puncte cu locuiri succesive urmărindu-se în detalii continuitatea de viață antică și totodată reunirea în același loc a specialiștilor în epoci diferite. Colaborarea, pe această direcție, cu cercetătorii din muzeu a fost deosebit de fructuoasă și menționăm în primul rînd Muzeul de Istorie Cluj-Napoca, Muzeul Unirii Alba Iulia, Muzeul Județean Brașov, Muzeul Județean Hunedoara—Deva și Muzeul Județean Reșița.

Rezultatele cercetărilor arheologice pot fi socotite drept contribuții importante la aprofundarea tuturor epocilor amintite.

Greutăți s-au întîmpinat numai în privința restaurării și conservării monumentelor nu atît din pricina mijloacelor materiale existente, cît mai ales din lipsa de interes a unor foruri locale. Insistențele noastre s-au îndreptat tocmai spre depășirea acestor impedimente.

Ia. Cercetări interdisciplinare

Cercetările interdisciplinare au continuat să se desfășoare prin colaborarea cu catedrele de mineralogie, de biologie și de fizică de la Universitatea din Cluj, cu catedra de anatomie de la Institutul Agronomic Cluj, cu Institutul de Calcul și cu Institutul de Tehnologie Izotopică și Moleculară Cluj.

Notăm însă că toate aceste colaborări s-au făcut prin înțelegerea participanților pentru ele, cit timp toate instituțiile menționate lucrează pe bază de contracte. De fonduri alocate în acest scop nu am beneficiat.

În schimb, rezultatele colaborărilor sînt dintre cele mai importante și ele vor trebui lărgite și diversificate.

II. Valorificarea cercetărilor

Consemnăm începerea publicării instrumentelor de lucru, adică a repertoriilor arheologice și ne referim la apariția apropiată a repertoriului județului Cluj care, sperăm, va fi urmată de a celorlalte județe care intră în sfera de activitate a Filialei noastre.

Tot în domeniul realizărilor se cuvine menționată demararea apariției, nu după puține eforturi, a monografiilor cetăților dacice din Munții Orăștiei și a complexului de la Porolissum.

Se adaugă desigur numărul mare de articole și studii publicate în reviste de specialitate.

Insuficiente rămîn însă monografiile arheologice, pentru a căror apariție nici o insistență nu este prea mare, și inexistente publicațiile, tot monografice, în limbi de circulație, menite să aducă la cunoștința specialiștilor de peste hotare realizările cercetării românești și punctul de vedere al istoricilor români.

III. Manifestări științifice

Membrii Filialei participă în număr mare și sistematic la sesiunile fie festive, fie tradiționale organizate de Institutul de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca și de muzeele din țară, implicit la simpozionul anual al Institutului de Tracologie.

Nu în ultimul rînd sînt de amintit expozițiile organizate de muzeele din sfera de activitate a Filialei. Participarea la manifestări științifice internaționale poate fi socotită cu totul sporadică.

IV. *Bopularizarea rezultatelor cercetărilor arheologice și de altă natură* s-a făcut prin intermediul presei de largă circulație, a radioului, televiziunii și prin conferințe publice (ținute în orașele și satele din Transilvania, în întreprinderi, instituții, școli, cămine culturale, unități ale Ministerului Apărării Naționale.

În concluzie, se poate afirma că activitatea Filialei a fost fructuoasă și urmată de rezultatele notabile.

Menționăm că raportul este însoțit de o listă de propuneri pentru alegerea de noi membri-colaboratori ai Institutului de Tracologie.

(Ion Glodariu, secretarul filialei)

Filiala cu sediul în municipiul Constanța

Activitatea filialei „Dobrogea” a Institutului de tracologie a urmărit într-o mare măsură obiective asemănătoare celor din anii precedenți, respectiv cercetarea arheologică de teren, valorificarea acesteia prin lucrări de specialitate — după caz și de popularizare — ori realizări expoziționale diverse, precum și prin participarea la diferite manifestări științifice și culturale.

1. *Cercetarea arheologică* a vizat obiectivele cuprinse în planul de săpături aprobat de comisia arheologică. O atenție deosebită a fost acordată șantierelor de salvare organizate în ultima parte a anului trecut pe traseul conductei de tranzit gaze URSS—Turcia—Grecia, în perimetrul Zebil—Sarichioi — unde sînt în curs ample amenajări funciare — precum și în localitățile Constanța, Mangalia, Hirșova. Li se adaugă alte lucrări arheologice de salvare mai restrînse ca volum. Nu au fost neglijate, pe cît posibil, nici șantierele arheologice tradiționale.

Din cauza orientării investigațiilor de teren cu precădere spre obiectivele efectuate de diferite investigații, cu un pronunțat aspect de salvare, constatăm că nu au fost cercetate în măsură egală toate epocile corespunzătoare civilizației traco-geto-dace și daco-romane. Pentru județul Constanța au lipsit cercetările din Bronz și Hallstatt, cu excepția unui sondaj de mică amploare efectuat de Tudor Papisima la Chirnogeni, pe traseul amintitei conducte de tranzit, într-o așezare de tip Coslogeni. De asemenea, menționăm că în așezarea culturii Hamangia de la Tîrgușor a fost surprinsă de Puiu Hașotti o locuire sporadică de tip Coslogeni.

Mai multe obiective din epocile menționate au fost cercetate în județul Tulcea, mai ales pe valea Celiului, unde se remarcă descoperirile funerare din Bronzul timpuriu și mijlociu.

În județul Constanța au continuat în acest an cercetările din așezarea greco-indigenă de la Albești (colectiv A. Rădulescu, Maria Bărbulescu și Nicolae Cheluță-Georgescu), precum și din așezarea getică de la Satu Nou, com. Oltina (colectiv Nicolae Conovicia și Mihai Irimia). În ambele obiective au fost obținute rezultate importante privind stratigrafia și cronologia siturilor, precum și în legătură cu amploarea și variația raporturilor greco-indigene.

Adăugăm cercetările efectuate de colectivul muzeului din Tulcea în situl getic de la Independența-„Gbiolul pietrii” și din alte puncte.

De un mare interes s-a bucurat investigarea obiectivelor de epocă, romană, atât prin cercetări sistematice, cât și de salvare, în zona marilor lucrări de investiții.

Pentru județul Constanța amintim descoperirea în acest an a unei bazilicii romano-bizantine la Constanța, a altor construcții și cuptoare de ars ceramică, precum și a celei de a treia porți de acces în cetate, flancată de două turnuri de apărare (colectiv Gh. Papuc, Tr. Clianțe, Costel Chiriac și cond. arh. Th. Bănică). Li se adaugă alte numeroase morminte de diferite tipuri — elenistice și romane — cercetate tot la Constanța de Const. Chera și Virgil Lungu, precum și săpăturile de salvare din necropolele romane de la Mangalia (N. Cheluță-Georgescu, El. Birlădeanu), Hirșova (P. Ilașotti, Actuan Murat, iar în necropola tumulară împreună cu Const. Buzdugan de la Muzeul de istorie a României).

Menționăm de asemenea finalizarea la sfârșitul anului trecut a săpăturilor de salvare pe traseul conductei de tranzit gaze, în punctele Credința — așezare rurală de epocă romană (Tudor Papisima) și Castelu — așezare rurală romană timpurie (Traian Clianțe, Livia Buzoianu). Anul acesta au fost efectuate noi cercetări cu rezultate notabile la Capidava (sectorul romano-bizantin din cetate și al termelor din afara cetății — Zaharia Covacef și N. Cheluță-Georgescu, într-un colectiv mai larg condus de Radu Florescu), ori se află încă în curs săpăturile de la Adamelisi (Gh. Papuc, în zona extramuros din apropierea porții de vest a cetății) și Vadu (Gabriel Custurea și Const. Chera).

În județul Tulcea pentru epoca romană amintim săpăturile de la Independența (în colaborare cu Institutul de Arheologie și Centrul de istorie militară), Telița, Argamum etc.

2. *Manifestări științifice.* Membrii filialei au participat la diferite manifestări științifice interne (sesiunea anuală de rapoarte privind săpăturile arheologice, Sibiu, martie 1989; simpoziioanele organizate de muzele Tg. Jiu, Slobozia, Călărași etc., colocviile și dezbaterile organizate la Institutul de arheologie București în decembrie 1988 și în acest an, la Simpozionul național de tracologie de la Tulcea.

Popularizarea rezultatelor cercetărilor științifice s-a realizat prin numeroase articole publicate în presa centrală și locală, ca și prin conferințe, emisiuni la radio și TV. În afara unor articole științifice publicate în revistele centrale de către membrii filialei („Dacia”, „SCIVA”, „Thraeco-Dacia”, „Revista muzeelor” etc.) menționăm volumul „Pontica” 19, apărut la sfârșitul anului 1988, „Pontica” 20 — care urmează să apară foarte curînd, ca și „Peuce” 10 — volum editat de Muzeul de Tulcea.

(Mihai Irimia, secretarul Filialei)

Filiala cu sediul în municipiul Craiova

Ca și pînă la această dată, Filiala de tracologie din Craiova și-a desfășurat întreaga activitate pe regiunea geografică Oltenia, antrenînd cercetători de la Institutul de cercetări socio-umane Craiova, cadre didactice universitare, profesori și, nu în ultimul rînd, muzeograful de la Complexul muzeal județean Dolj — Craiova sau pe cei de la celelalte instituții similare: Vilcea, Gorj, Mehedinți, Olt.

În general, activitatea Filialei Craiova a Institutului de tracologie s-a axat pe îndeplinirea principiilor obiective ale cercetării științifice existente în planurile de cercetare ale instituțiilor amintite, urmărind, totodată, acoperirea întregii perioade istorice de care ne ocupăm.

Fără să mai încercăm o structurare a activității Filialei, cum de altfel am făcut-o pînă la această dată, precizăm că prin tematica propusă cercetările arheologice din județul Dolj și județele vecine au îmbogățit substanțial istoria vechilor comunități umane. O contribuție deosebită, a avut-o, pentru această perioadă, Nica Marin care a efectuat săpături arheologice în stațiunile de la Cirea, Ghidici, Piatra-Olt etc., ca să ne referim doar la cîteva din cele mai reprezentative situri arheologice. Aceasta i-a permis să se ocupe în special de neoliticul mijlociu și tîrziu de la sud de Carpați și să întocmească lucrări de sinteză cum este și „Istoria comunităților neolitice de tip Dudești-Vădastra și Boian din Oltenia”.

Din rezultatul săpăturilor efectuate pentru epoca dacică s-a desprins concluzia, unanim acceptată de specialiști, că în această perioadă nu se înregistrează modificări de esență, ci doar o evoluție firească a principiilor moșteniri din epoca bronzului, care se ridică la forme superioare de manifestare.

Cercetările arheologice întreprinse de autorul acestor rînduri la Cernele — Craiova sau cele efectuate de C. M. Tătulea la Bizdina-Calopăr ca și cele efectuate de un colectiv largit de specialiști de la Institutul de arheologie București și Complexul Muzeal Județean Dolj la Coțofenii din Dos au adus noi date la istoria și civilizația geto-dacilor și la relațiile lor cu marile civilizații ale antichității, dînd posibilitatea întocmirii unor studii referitoare la meșteșugurile geto-dacilor, cu referire specială la ceramică, unelte agricole, metalurgia bronzului și fierului etc.

Ceea ce se remarcă în mod deosebit la aceste descoperiri este îmbinarea tradiției hallstattiene cu elementele timpurii Latène.

De asemenea, merită a fi subliniat că în rîndul ceramicii lucrate cu roata se înregistrează și tipuri de vase lucrate cu mina identice ca formă cu primele și care pun în lumină — în parte — și caracterul raporturilor geto-dacilor cu lumea greacă și sud-tracică.

Contribuții importante la cunoașterea civilizației dacice și daco-romane au adus și cercetările arheologice întreprinse de Gh. Popilian la Locusteni și Dioști, jud. Dolj precum și la Romula-Malva, jud. Olt. Remarcăm tratarea unor teme de sinteză de amplu interes precum „viața rurală în Dacia romană sud-carpatică” și „continuitatea daco-romană”.

Persistența populației daco-romane după retragerea armatei și administrației romane la sud de Dunăre în intervalul 271–275 se oglindește mai întâi în continuitatea neîntreruptă a unor așezări: Iocusteni–Dolj, Săcelu–Gorj și necropole cum sînt cele în care au făcut săpături Octavian Toropu, Gh. Popilian, C. M. Tăulea și P. Gheorghe (Sucidava–Celei, Groșani, Craiova–Cernele ș.a.).

O lucrare care se ocupă de perioada imediat următoare este „Prezența imperiului roman și bizantin la nordul Dunării după părăsirea Daciei de către romani”, autor O. Toropu.

Rezultatele cercetărilor arheologice s-au materializat în articole, studii și lucrări de sinteză, care au văzut lumina tiparului în Dacia' SCIVA, SCN, Drobeta, Oltenia, Litua, Arhivele Olteniei etc. și au făcut obiectul a numeroase comunicări științifice și rapoarte de cercetare susținute la simpoziioane și sesiuni științifice organizate în municipiu, județ și alte centre din țară.

Alături de cercetarea arheologică și în strînsă legătură cu aceasta, de o atenție deosebită s-a bucurat și cercetarea numismatică, o contribuție deosebită aducîndu-și și membrii Secției Craiova a Societății Numismatice Române. În ultimii doi ani, patrimoniul numismatic al Muzeului Olteniei s-a îmbogățit cu 6350 monede descoperite cu prilejul lucrărilor de sistematizare municipiului Craiova. Ele au fost determinate și pregătite pentru tipar de Toma Rădulescu.

Acestea sînt doar o parte din preocupările membrilor Filialei Institutului de Tracologie care, pe viitor, își propun intensificarea cercetărilor interdisciplinare.

(Petre Gherghe, secretar al Filialei)

Filiala cu sediul în municipiul Iași

Activitatea filialei din Iași s-a axat, ca și în anii precedenți, pe îndeplinirea principalelor obiective din tematica Institutului de Tracologie întocmită la începutul anului, care cuprinde problemele privind atît cercetările în diferite domenii cît și valorificarea lor, precum și participarea la manifestări științifice interne și internaționale.

Întrucît cea mai mare parte a membrilor filialei cu sediul la Iași sînt arheologi, cu precădere specialiștii din cadrul muzeelor județene de istorie, cercetările în acest domeniu dețin prioritatea în activitatea noastră, în acest an efectuîndu-se săpături arheologice în mai multe stațiuni traco-geto-dacice și din prima jumătate a mileniului I e.n., ale căror rezultate au fost valorificate prin comunicări și studii, prezentate la sesiuni științifice, simpoziioane, cele mai multe fiind publicate în reviste de specialitate iar rezumatele altora în revista institutului, *Symposia Thracologica* nr. 7.

Referitor la tracii din epoca bronzului s-au continuat săpăturile în necropola de la Cîndești jud. Vrancea și așezarea de la Poduri, jud. Neamț precum și la Lunca, Vinători, Doina-Girov și Săvinești-Răucești, jud. Neamț, iar săpăturile de la Bunești, Poiana, Brad, Răcățiu, Moinești, Barboși, Vlădiceni, Lunca și altele au adus noi date referitoare la civilizația geto-dacică din spațiul est-carpatic.

Prin alte cercetări de suprafață și săpături efectuate în așezări și necropole din primul mileniu al erei noastre cum sînt cele de la Borneș, Budeni, Lozna, Davideni și altele s-au adus noi contribuții privind continuitatea neîntreruptă a elementului autohton, procesul romanizării la est de Carpați și în general, particularitățile etnogenezei românești din acest spațiu.

La tema „Tracii de nord și rolul lor în istoria Europei răsăritene și de sud-est” au colaborat A. László, M. Alexeianu, D. Monah, Gh. Dumitroaia, care au redactat studii privind epoca bronzului și începutul epocii fierului din mai multe obiective cercetate recent, studii care au văzut lumina tiparului în „Memoria Antiquitatis”, „Istorie și civilizație” Iași 1989, „La civilisation de Hallstatt” Liège, 1989, „Symposia Thracologica”, „Arheologia Moldovei” și altele.

La tema „Geto-dacii și civilizația lor” la subcapitolul privind „Dacia răsăriteană în unitatea Daciei străvechi” pe lângă cercetările întreprinse în marile obiective menționate mai sus, s-au redactat comunicări privind: *Civilizația geto-dacică din Moldova în lumina noilor săpături de la Huși* (V. V. Bazargiuc, AMM-Vaslui); *Importuri elenistice și romane în dawa de la Răcățiu* (Viorel Căpitanu, Carpica, 1989); *Importuri greco-romane în cetatea dacică de la Brad* (V. Ursache, Carpica, 1989); *Considerații topografice privind așezările geto-dacice din regiunile est-carpătice* (S. Teodor, *Symposia Thracologica*); *Cetatea gelică de la Cotu-Copățiu, jud. Botoșani* (P. Sadurschi și L. Șovan Hierasus, 1989); *Așezarea de la Dulești-Neamț* (M. Alexeianu și Gh. Dumitroaia, *Memoria Antiquitatis*); *Inscripții și semne de tip țanșă pe obiecte ceramice din așezarea carpatică de la Homicești* (E. Petrișor, *Symp. Thr.*). La aceeași temă s-a integrat și studiul „*Paleofauna din așezarea dacică de la Piatra Șoimului, jud. Neamț*” de S. Haimovici. La tema „*Daco-romanii și formarea României Carpato-Ponto-Danubiene*” s-a publicat studiul *Regiunile răsăritene ale Daciei în secolele IV–IX e.n.*” (Dan Teodor, *Symp. Thr.*).

Caracterul interdisciplinar al Institutului de tracologie a atras în filiala noastră mai mulți specialiști din domeniul paleo-antropologiei și zoologiei, lingvistică și etnografie care s-au înscris cu subiecte interesante în tematica anului 1989, precum și în planul de perspectivă 1990–1995. Dintre acestea se remarcă studiul privind „*Cuvintele autohtone din vocabularul limbii române raportate la realitățile etno-arheologice*” (S. Dumistrăcel, *Arheologia Moldovei XIII și Symp. Thr.*), „*Podoașele—elemente de unitate și continuitate în portul popular din Moldova*, (E. Pavel, *Symp. Thr.*).

La al XII-lea Simpozion național de tracologie de la Tulcea, s-au prezentat și patru comunicări privind: *Contribuția cercetărilor antropologice referitoare la populațiile epocii bronzului din spațiul Carpato-danubian la cunoașterea genezei tracilor* (Olga Neerascov, M. Cristescu); *Date paleodemografice ale unor populații din perioada bronzului din țara noastră* (D. Botezatu); *Considerații asupra populațiilor mormintelor cu ocră din Moldova* (C. Bălăceanu); *Caracteristicile antropologice ale unor populații care au trăit pe teritoriul Dobrogei în prima perioadă a epocii fierului* (G. Miu, D. Botezatu, S. Antoniu). Pentru prima dată la acest simpozion s-a prezentat primul capitol privind *Utilizarea markerilor genetici ai hemoglobinei umane în studiul istoric al populației din România* (D. Ungureanu și Gh. Ștefănescu) urmînd ca pe viitor specialiștii de la CCB Iași să dezvolte această interesantă temă.

În planul de perspectivă al filialei din Iași a Institutului de tracologie sînt prevăzute și teme prin care se urmărește dezvoltarea în continuare a studiilor interdisciplinare prin valorificarea descoperirilor din necropola tumulară de la Poiana și Barcea, jud. Galați, Mihălășeni și Ștefănești, jud. Botoșani precum și a resturilor faunistice din mai multe stațiuni arheologice cercetate în țara noastră.

La diferite manifestări științifice interne, în special la sesiunile organizate de muzeele din Iași, Focșani, Huși, Birlad și a Institutelor de la București, Iași și Timișoara, membrii institutului nostru au fost prezenți cu comunicări care s-au bucurat de un deosebit interes. În anul 1989 filiala din Iași a Institutului a organizat două ședințe de lucru la sediul institutului „A. D. Xenopol” în care s-au discutat probleme organizatorice bazate pe noul statut și regulamentul al Institutului de tracologie elaborate în luna ianuarie de conducerea MEI și ASSP. Tot cu această ocazie s-a întocmit planul unui volum privind geneza și evoluția civilizației tracice, cu caracter interdisciplinar, prin colaborarea cu specialiștii din toată țara, care urmează să se elaboreze sub egida acestui institut (M. Petrescu-Dimbovița și alții).

Prin mai multe articole publicate în presa centrală și locală (Ateneu, Cronica etc.) ca și prin emisiuni la Radio și TV s-au popularizat rezultatele cercetărilor în domeniul civilizației traco-geto-dacice. Pentru viitor ne propunem dezvoltarea în continuare a cercetărilor interdisciplinare și atragerea de specialiști din mai multe domenii înrudite, cu preocupări privind aspectele complexe ale tracologiei. Consider că activitatea filialei cu sediul la Iași a Institutului de tracologie a fost destul de fructuoasă și în concordanță cu obiectivele și, în general, cu scopul institutului.

(Silvia Teodor, secretar științific)

Tulcea: Das XII. Landessymposium für Thrakologie

Im Jahre 1979 wurde in Bukarest eine Institution gegründet, die für die einheitliche Koordinierung der Forschung auf verschiedenen Wissensgebieten notwendig war. Ihr Name — Institut für Thrakologie — deutet den Forschungsbereich an. Nicht nur das Schaffen einer gemeinsamen Sprache für die Vielseitigkeit dieser Forschung war eines der Ziele des neuen Instituts, sondern auch die Mitteilung der Ergebnisse im Rahmen wissenschaftlicher Darlegungen. Solche nationale und internationale Veranstaltungen fanden in Zusammenarbeit mit den Kreismuseen statt. Die Forschung beschäftigt sich zeitlich gesehen bereits mit den Indoeuropäern des Äneolithikums und schließt nicht nur die rumänische Ethnogenese ein, sondern erstreckt sich durch die Erforschung der in der rumänischen Folklore und Kunst bewahrten Erbschaft bis zur Gegenwart.

Die ersten Disziplinen, die sich an der thrakologischen Forschung beteiligten, waren die Archäologie und die Geschichtswissenschaft. Diese schufen auf Symposien die Grundlage für eine unerlässliche Zusammenarbeit zwischen den Museen und dem neugegründeten Forschungsinstitut. Durch die Symposien verstärkte sich mit der Zeit der interdisziplinäre Charakter.

Nach zehnjährigem Wirken entstanden im Institut vier Hauptabteilungen: Archäologie-Geschichte; Sprachwissenschaft; Anthropologie-Paläozoologie-Paläobotanik; Ethnologie-Folklore-Musikwissenschaft. Die ersten zwei überwiegen in der Anzahl der Forscher, die sich bereits mit anerkannten Werken durchgesetzt haben. Die Zahl der Mitarbeiter des Bukarester Instituts und seiner vier Zweigstellen im Land (Iași, Cluj, Craiova, Constanța) wächst allerdings ständig. Diese wachsende Forscheranzahl kann man nicht nur in den Seiten des Informationsblattes *Thrako-Dacia* feststellen, wohin sich die Entwicklung der thematischen, chronologischen und territorialen Vielfalt widerspiegelt sondern vor allem in den Seiten der Veröffentlichung, die an die jährlichen Veranstaltungen des Instituts gebunden ist: *Symposia Thracologica*. Darin werden die Zusammenfassungen der Symposiumsberichte veröffentlicht. Der erste Band erschien im Zusammenhang mit dem VI. Symposium (1983) und der letzte (7. Band) mit dem XII. Symposium in Tulcea 1989.

„Die Frühgeschichte der Dobruedscha” war das Thema dieses letzten Symposiums, das im Rahmen der Zweigstelle „Pontisches Dazien” vom Institut für Thrakologie in Zusammenarbeit mit dem Museum „Delta Dunării” in Tulcea organisiert wurde. Zwischen dem 28.–30. September 1989 fand die Tagung über Thrakologie unter der Ägide von vier Foren statt: das Unterrichts- und das Kulturministerium, das dem letzteren entsprechende Kreisamt und die Akademie.

Der Direktor des Instituts, Prof. Dr. Doz. Dumitru Berciu, stellte die zehnjährige Tätigkeit dieser koordinierenden Institution vor und bereitete dadurch die Atmosphäre einer echten interdisziplinären Zusammenarbeit vor, die nicht nur durch die von Kunst geprägten Umgebung der Museumssäle in Tulcea, sondern